

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Περιγραφή Χρηματοδοτούμενου Ερευνητικού Έργου
1η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την
ενίσχυση των Μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την
προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας

1				
0	1			
0	1	1		
1	0	1	0	0
0	1	Φ	1	Θ
Λ	Ο	Κ	Γ	2
1	Ψ	1	Ω	0
		Π	0	1
			0	0
				1

1				
0	1			
0	1	1		
1	0	1	0	0
0	1	Φ	1	Θ
Λ	Α	Λ	2	Α
1	Ψ	1	Ω	0
		Π	0	1
			0	0
				1

Τίτλος Ερευνητικού Έργου:
Λανθάνουσες Όψεις στην Κατάκτηση της Γ2

Επιστημονικός/ή Υπεύθυνος/η:
Αλέξανδρος Τάντος

Φιλικός προς τον αναγνώστη τίτλος:
ΛΟΚΓ2

Επιστημονική Περιοχή: Ανθρωπιστικές Επιστήμες και Τέχνες,
Γλωσσολογία

Φορέας Προέλευσης και Χώρα:
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ελλάδα

Φορέας Υποδοχής:
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Ιστοσελίδα προβολής του Έργου: <http://lal2a.lit.auth.gr/el/>

Ποσό Χρηματοδότησης:
199099 €

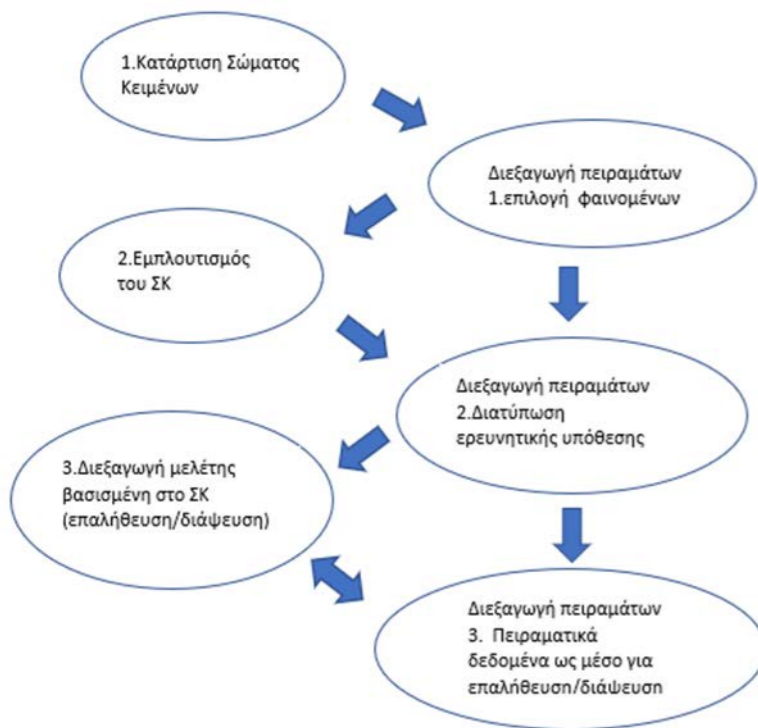
Διάρκεια Χρηματοδότησης: 36 μήνες

Σύνοψη Ερευνητικού Έργου

Η ιδέα για την υλοποίησή του έργου Λανθάνουσες Όψεις στην Κατάκτηση της Γ2 (ΛΟΚΓ2) βασίζεται στην αρχή ότι τα οφέλη από την ανάλυση γλωσσικών δεδομένων με μεθόδους μηχανικής μάθησης θα έπρεπε να είναι προσβάσιμα τόσο σε ερευνητές της γλώσσας όσο και σε εκπαιδευτικούς της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας. Ενδεικτικά, ερευνητές και εκπαιδευτικοί θα εφοδιάζονται με πλήρη και λεπτομερή ενημέρωση για το γλωσσικό προφίλ των μαθητών, η οποία θα συνοδεύεται από την κατατοπιστική γραφηματική απεικόνιση χαρτών που θα περιγράφουν τα είδη των λαθών των μαθητών. Έτσι, θα αποκτούν μια λεπτομερή απεικόνιση της πορείας που ακολουθείται στη διαδικασία εκμάθησης της Γ2. Αυτό με τη σειρά του αποτελεί πολύτιμη πηγή ανατροφοδότησης για τον εκπαιδευτικό σε σχέση με τις στρατηγικές εκμάθησης που υλοποιεί στην τάξη αναδεικνύοντας, παράλληλα, τις περιοχές οι οποίες χρήζουν δικής του παρέμβασης. Στην παρέμβαση αυτή το ΛΟΚΓ2 μέσω της σχεδιαζόμενης πλατφόρμας του παρέχει μια σειρά εργαλείων που αποτελούν εφαρμογή των πιο σύγχρονων μοντέλων στη διδασκαλία της Γ2. Επίσης, ο ερευνητής της γλώσσας, βασισμένος στη νέα μεθοδολογία που θα προκύψει από τη συνδυασμένη χρήση γραπτών και προφορικών παραγωγών των μαθητών καθώς και εξελιγμένων ψυχογλωσσολογικών πειραματικών τεχνικών που θα έχουν εφαρμοστεί στο ΛΟΚΓ2, θα οδηγηθεί σε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της διαδικασίας εκμάθησης της δεύτερης γλώσσας.

Πρωτοτυπία του Ερευνητικού Έργου

Η πρωτοτυπία του ΛΟΚΓ2 εντοπίζεται στο απαιτητικό ταίριασμα φαινομενικά ετερόκλητων ερευνητικών μεθόδων, όπως είναι α) η συλλογή και ανάλυση πηγαίων γλωσσικών δεδομένων και β) η διεξαγωγή και ανάλυση πειραματικών έργων σε ένα κοινό πρωτόκολλο διεπιστημονικής έρευνας, όπως αποτυπώνεται στο παρακάτω σχήμα.

Με την πλατφόρμα του ΛΟΚΓ2 σκοπεύουμε, για πρώτη φορά σε αυτό το ερευνητικό πεδίο, να χρησιμοποιήσουμε (μη) επιβλεπόμενους αλγόριθμους μηχανικής μάθησης, τόσο σε ανεπεξέργαστα δεδομένα, σε λάθη όσο και σε γραμματικά επισημειωμένα και πειραματικά δεδομένα, προκειμένου να αποκαλύψουμε τους πιο σημαντικούς παράγοντες που αποτυπώνουν πτυχές της διαγλώσσας. Η γραφηματική απεικόνιση χαρτών που θα προκύψει παρέχει ένα πολύτιμο οπτικό βοήθημα για την καλύτερη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η διαγλώσσα είναι δομημένη: α) αναδεικνύοντας συσταδοποιήσεις λαθών και β) φέρνοντας σε επαφή τους χρήστες με υπόρρητες εννοιολογικές παραμέτρους που παίζουν τον κύριο ρόλο στη διαμόρφωση της διαγλώσσας. Ένα από τα κυριότερα χαρακτηριστικά του ΛΟΚΓ2 είναι ότι επιτρέπει στους χρήστες να έχουν άμεση πρόσβαση σε εύκολα ερμηνεύσιμες γραφηματικές απεικονίσεις χαρτών του προφίλ λάθους του μαθητή και σε δείκτες επίδοσης που προκύπτουν, καθώς και να λαμβάνουν μια πλήρη επισκόπηση των ιδιοτήτων της διαγλώσσας των μαθητών/τριών και του επιπέδου επάρκειας τους κατά τη συλλογή των δεδομένων.

Επιπλέον, η πλατφόρμα του ΛΟΚΓ2 προσφέρει σε γλωσσολόγους ή / και εκπαιδευτικούς ένα πρόσθετο βοηθητικό πρόγραμμα με το οποίο μπορούν να δοκιμάσουν τις ερευνητικές τους υποθέσεις ως προς τους παράγοντες που διαδραματίζουν τον κυριότερο ρόλο στη διαμόρφωση της διαγλώσσας των μαθητών- δηλαδή, τους παρέχει την υποδομή για τη Μοντελοποίηση Δομικών Εξισώσεων στη βάση των νέων αναπαραστάσεων που προκύπτουν από τις γραφηματικές απεικονίσεις χαρτών.

Αναμενόμενα αποτελέσματα & Αντίκτυπος του Ερευνητικού Έργου

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα αφορούν την επιτυχή διασύνδεση ερευνητών και δασκάλων της Γ2 μέσω της δυνατότητας απεικόνισης της διαγλώσσας των μαθητών σε πραγματικό χρόνο, αποκομίζοντας μία λεπτομερή καταγραφή του προφίλ των λαθών των μαθητών (π.χ. επαναλαμβανόμενα πρότυπα χρήσης γλώσσας, παράγοντες που παίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωσή του γλωσσικού προφίλ) και εποπτεία των περιοχών της γραμματικής που χρήζουν στοχευμένης παρέμβασης. Η συλλογή επισημειωμένων (γραπτών και προφορικών) παραγωγών μαθητών και η διεξαγωγή ψυχογλωσσολογικών πειραμάτων θα πλαισιωθούν σε μια πλατφόρμα λογισμικού ανοιχτού κώδικα που θα λειτουργεί ως αναλυτική εργαλειοθήκη όχι μόνο για γλωσσολόγους, αλλά και για εκπαιδευτικούς, παρέχοντάς τους άμεση πρόσβαση σε α) εύκολα ερμηνεύσιμες γραφηματικές απεικονίσεις χαρτών του προφίλ λαθών του μαθητή, β) δείκτες επίδοσης, μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των ιδιοτήτων της διαγλώσσας και του επιπέδου επάρκειας του μαθητή εκείνη τη στιγμή.

Επιστημονικός αντίκτυπος:

→ Η σε βάθος υπολογιστική ανάλυση λαθών θα διευκολύνει τον εντοπισμό εκείνων των διακριτικών χαρακτηριστικών που ταυτοποιούν συγκεκριμένα στάδια διαγλώσσας, ακόμα και σε ατομικό επίπεδο. Ο ερευνητής, αλλά και ο δάσκαλος αποκτούν μια μεθοδολογικά εμπλουτισμένη απεικόνιση της πορείας που ακολουθείται στη διαδικασία εκμάθησης μιας Γ2.

→ Ο συνδυασμός συλλογής σωμάτων κειμένων και εφαρμογής εξελιγμένων ψυχογλωσσολογικών πειραματικών μεθόδων- μέσω eye-tracker για την αποκωδικοποίηση προτασικής επεξεργασίας- μπορεί να είναι εξαιρετικά ανταποδοτική για τη γλωσσολογική θεωρία, όπως υποστηρίζεται από τη βιβλιογραφία.

Κοινωνικός αντίκτυπος:

→ Βελτίωση της επικοινωνιακής δεξιότητας των ομιλητών της Ελληνικής ως Γ2. Η επικοινωνία, κατ' επέκταση, αντανακλάται στην κοινωνική διάδραση καθώς επικοινωνιακές και κοινωνικές δεξιότητες είναι άρρηκτα συνδεδεμένες (Newman-Norlund κ.ά., 2009).

→ Ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και του προϋδεασμού του δασκάλου για τις δυσκολίες των μαθητών, που θα οδηγήσει και στη βελτίωση των διδακτικών τεχνικών, καθώς η όλη διαδικασία επεκτείνει την επίγνωση σε θέματα διαγλώσσας στη Γ2.

→ Η προσαρμογή στο ξένο πολιτισμικό τοπίο με τη μορφή ενσωμάτωσης, συνδέεται με την αυτοπεποίθηση του μαθητή. Η σύγκλιση μεταξύ των στόχων και των επιτευγμάτων στην εξέλιξη της διαγλώσσας επηρεάζει την προσαρμογή στο ξένο περιβάλλον με ανταποδοτικά οφέλη για τον μαθητή (Jiang κ.ά., 2009).

Η σημασία της χρηματοδότησης

Τα σημαντικά οφέλη που προκύπτουν από τη χρηματοδότηση του ΛΟΚΓ2 εντοπίζονται στους παρακάτω τομείς:

- Το εργαστήριο του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Α.Π.Θ. ενισχύεται σημαντικά μέσω της αγοράς του ανιχνευτή οφθαλμικών κινήσεων (eye-tracker), ο οποίος αυξάνει σημαντικά τη δυνατότητα διεξαγωγής προηγμένων πειραμάτων για τον έλεγχο ερευνητικών υποθέσεων που δεν ήταν δυνατόν να ελεγχθούν χωρίς τη δυνατότητα αυτής της τεχνολογίας.
- Αναβαθμίζεται η ποιότητα και ο τρόπος συνεργασίας μελών του τομέα, καθώς επιτρέπει συνέργειες ανάμεσα σε ερευνητές από διαφορετικά πεδία (θεωρητική, υπολογιστική και εφαρμοσμένη γλωσσολογία).
- Επιτρέπει της εφαρμογή των πιο σύγχρονων ερευνητικών μεθόδων μέσω της συλλογής και επεξεργασίας πηγαίων δεδομένων και τη διεξαγωγή και ανάλυση πειραματικών δεδομένων.
- προωθεί την εκπαίδευση νέων επιστημόνων μέσω της επαφής τους με τις μεθοδολογικές καινοτομίες του έργου και τους φέρνει σε επαφή με τις τελευταίες εξελίξεις της γλωσσολογικής έρευνας.

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Βιβλιογραφία

Jiang, M., R. Green, T. Henley & W. Masten. 2009. Acculturation in Relation to the Acquisition of a Second Language. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 30, 481-492.

Newman-Norlund, S.E., Noordzij, M. L., Newman-Norlund, R. D., Volman, I. A. C., De Ruiter, J. P., Hagoort P., et al. 2009. Recipient design in tacit communication. *Cognition* 11, 46-54.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Λ. Συγγρού 185 & Σάρδεων 2
TK. 17121, Νέα Σμύρνη, Ελλάδα
210 64 12 410, 420
communication@elidek.gr
www.elidek.gr